האשה שנתארמלה פרק שני כתובות כז.

הורהנה. דמדעת וכיון דהגיע זמן ולא נפדית הרי היא של עובדי כוכבים כדייסיהם משום הכי בעינן עדים מעידין אותה שלא נסתרה: **נחבשה.** דאינה נחלטת להם לא בעינן עדים הואיל ועל ידי ממון הוא: **ואיכא דרמי לה מרמא.** לא מתני לה להא דרב שמואל בר רב יצחק אפירושא דמתניתין נלשון לא שנו אלא רמי מירמא מתניתין ובריתא אהדדי ועלה שני רב שמואל חילוק בין יד ישראל תקיפה ליד העובדי כוכבים תקיפה: **הני נשי דגנבי.** שנעליהן ניתנין ודרך המלכות להפקיר ביתם ונשיהן: **כן דונאי.** רוצח היה ואלעזר שמו כדאמרינן בפ' עגלה ערופה (סוטה מז.). אבל נשי דגנבי הגונבים ממון לא מפקרי: **מתני' כרכום.** מלוי מתרגמינן כרכומא (דניאל ב): **פסולות.** אסורות לבעליהן דאשת כהן אסורה באונס: **גמ' כלשם.** חיל. על שם שמחפשים כל המטמונים: **לבעול יש פנאי.** דתקיף להו יצרייהו: **רבי יצחק בן אלעזר אמר.** אף בנעילה פעמים שהן מותרות: **כרכום של אוסף מלכות.** אינו רוצה להשחית את בני העיר וכשכונס עיר הסמוך לממשלתו שומרה והיא לו למס עובד: **משמרות.** מקום מעמד השומרים שהעמיד המלך שלא יאכל אדם באנשי העיר: **דמהדר למתא כו'.** שמו סביבות העיר שלשלות בחול שישמיעו קול בהכשל איש רן עליהם וכלנים ואוזיס זועקין: **וגוזא.** מקלות וקיסמין להכשל בהן: **ולא קטיא ליה מידי.** לא מיית למיעקר אינש ימילאה ונבעול הואיל ואין הדבר הפקר: **ומאי שנא משני שבילין.** דכיון דבא לשאול עליו ועל תכיהו אמר רבי יוסי טמאין הכא נמי לכולהו שרינן כי הדדי: **אחד טמא.** שיש בו קבורת מפסיק כל רחבו ואין ידוע איזהו הטמא אבל כך מוחזקים באחד מהן: **ועשה טהרות.** נגע בטהרות: **עהורים.** דכל חד כי אתי לקמן תלינן ליה למימר בטהור הלך דהוה ליה ספק טומאה בר"ה וספיקו טהור: **ממאין.** דהיכי נימא להו טהורים אחם חד מיניהו ודאי בטמא אזל: **בכם אחם.** בחו לשאול בכם אחם: **הכא נמי כו'.** ור' יהודה ור' יוסי הלכה כר' יוסי[1]:

מה

באן בברכום של אותה מלכות. פי' שיושבין בעוה לפי שאין אחריהן מחנה ויש פנאי לנסך ולבעול אבל בלשת של מלכות אחרת שאימת מלכות שבאו בגבולה עליהם אין להן פנאי וכן פי' ר"ח ור"ת יכן מוכח בירושלמי ופריך ברכום של אותה מלכות אי אפשר דלא ערקא חדא מייהו והוה לן למשרינהו לכולהו ולמימתי לקולא דכשהיה הקילו כדאמרינן בסמוך אם יש מחבואה אחת מצלת על כל הכהנות כולן אע"ג דמספקא לן באיזה מחזקת אלא אחת הכא פשיטא לן דשרו דהתם לא ודאי מחבואה אבל הכא ודאי ערקא ולפי' הקונטרס קשה טובא חדא דפריך נמלי לחומרא וגבי מחבואה תלינן לקולא ועוד דמה מתרץ דמהדר למתא כו' ואין אדם נכנס לשם והא קתני בלשת שבכנסה לעיר ועוד כיון דאהכהיא דע"ז פריך הוה ליה למימר אי אפשר דלא ערק חד מייהו ונסך ועוד דהתם מפרש טעמא לפי שאין פנאי לנסך ולית ליה טעמא לפי שאין ברכום של אותה מלכות רוצה להשחית את בני העיר (ועוד מאי שנא שעת מלחמה משעת שלום) ויש לישב לפי שיטת הקונטרס דרבי יצחק בן אלעזר לא אתי לשנויי מתני' אהכיא דע"ז אלא אית ליה שיטויא דרב מרי ומתניתין דהתם נמי בברכום של מלכות אחרת ולא בא לפרושי מתניתין וכן משמע בפרק בתרא דע"ז (דף עח.) דפריך התם ממתניתין דהכא אמתניתין דבלשת ולא מייתי התם דרבי יצחק:

והלך באחד מהם ועשה טהרות.

להכי נקט ועשה טהרות דלענין האדם אנו מזקיקים שיהיה לעבוד ולהזות פן יבואו לידי טומאה ולאי אם יגעו שייהם בבבר אחד לכך אומר להו זילו טבילו דהא נהרא קמייכו ועוד דמשום דבעי למתני [1]קיפא הזה וטבל טהור הלך בשני ועשה טהרות הרי אלו טהורות ואם קיימות הרלשונים אלו ואלו תלויות ואם לא טהר בינתים הרלשונות תלויות והשניות ישרפו[2]:

ואם נשאל זה בפני עצמו זה בפני עצמו טהורות. לא שיאכלם אדם אחד דאם כן יאכל ולאי טומאה דהכי אמרינן בשבועות בפ"ב (דף יט.) הלך בראשון ולא נכנס בשני ונכנס מייב דטמא הוא ממה נפשך: **בבא** לישאל עליו ועל חברו. אין לפרש שבא לישאל בבת אחת דהתם מודו כולי עלמא דטמאות מבל שכן דבאו לישאל שייהם בבת אחת אלא אחת מהו מיירי ששאל על עצמו וטהרוהו ואח"כ בא לישאל על חבירו דאמר מדמי ליה לבת אחת כיון ששאל על שייהם בבעמד אחד ואמר מדמי ליה לזה אחר זה כיון שטיהרוהו קודם והכא נמי כיון דשרו לכולהו בבת אחת דמי אף על פי שאין בא לפניו אלא על אחת מ"מ הדבר ידוע לכל שהרבה בהנות היו והוי כאילו בא לישאל על כולם בבת אחת והכא מודו כ"ע ובאנס דאק בקונטרס לפרש בר' יוסי: לא

אמר רבי לוי [3]בגון דמהדר לה למתא שושילתא וכלבא וגווזא ואווזא אמר רבי אבא בר זבדא פליגי בה רבי יהודה נשיאה ורבנן חד אמר כאן בברכום של אותה מלכות כאן בברכום של מלכות אחרת ולא קשיא ליה ולא מידי וחד קשיא ליה כל הני ומשני כגון דמהדר ליה למתא שושילתא וכלבא וגווזא ואווזא אמר רב אידי בר אבין אמר ר' יצחק בר אשיאן [4]אם יש שם מחבואה אחת מצלת על הבהנות כולן בעי רבי ירמיה אינה מחזקת אלא אחת מהו מי אמרינן [5]כל חדא וחדא היינו הא או דלמא לא אמרינן ומאי שנא משני [6]שבילין אחד טמא ואחד טהור והלך באחד מהן ועשה טהרות ובא חבירו והלך בשני ועשה טהרות רבי יהודה אומר אם נשאל זה בפני עצמו וזה בפני עצמו טהורות שניהם כאחת טמאות ר' יוסי אומר בין כך ובין כך טמאין ואמר רבא ואיתימא ר' יוחנן [7]בבת אחת דברי הכל טמאין בזה אחר זה דברי הכל טהורים לא נחלקו אלא בבא לישאל עליו ועל חבירו מר מדמי ליה לבבת אחת ומר [8]מדמי ליה לבזה אחר זה והכא נמי כיון דשרי להו לכולהו בבת אחת דמי הכי השתא התם ודאי איכא טומאה הכא מי יימר דאיטמי בעי רב אשי אמרה לא נחבאתי ולא נטמאתי מהו מי אמרינן מה

הורהנה אין נחבשה לא הוא הדין אפילו נחבשה [6]ומעשה שהיה כך היה איכא דאמרי אמר רבא אף אנן נמי תנינא [9]העיד רבי יוסי הכהן ורבי זכריה בן הקצב על בת ישראל שהורהנה באשקלון וריחקוה בני משפחתה ועדיה מעידים עליה שלא נסתרה ושלא נטמאה ואמרו חכמים אם אתם מאמינים שהורהנה האמינו שלא נסתרה ושלא נטמאה ואם אין אתם מאמינים שלא נסתרה ושלא נטמאה אל תאמינו שהורהנה והא אשקלון דעל ידי ממון הוה וטעמא דעדים מעידין אותה הא אין עדים מעידין אותה לא מאי לאו לא שנא הורהנה ולא שנא נחבשה לא הורהנה שאני איכא דרמי לה מירמא תנן על ידי ממון מותרת לבעלה ורמינהו העיד רבי יוסי כו' והא אשקלון דע"י ממון וקתני טעמא דעדים מעידים אותה הא אין עדים מעידין אותה לא ומשני אמר רב שמואל בר רב יצחק לא קשיא כאן שיד ישראל תקיפה על עובדי כוכבים כאן שיד עובדי כוכבים תקיפה על עצמן: על ידי נפשות אסורה וכו': אמר רב כגון [6] נשי גנבי ולוי אמר [10]כגון אשתו של בן דונאי אמר חזקיה והוא שנגמר דינן להריגה ורבי יוחנן אמר [11]אע"פ שלא נגמר דינן להריגה: **מתני'** [12]עיר שכבשוה [13]כרכום כל כהנות שנמצאו בתוכה פסולות [14]ואם יש להן עדים אפילו עבד אפי' שפחה הרי אלו נאמנין ואין נאמן אדם על ידי עצמו: **גמ'** ורמינהו [15]בלשת שבאה לעיר בשעת שלום חביות פתוחות אסורות סתומות מותרות בשעת מלחמה אלו ואלו מותרות לפי שאין פנאי לנסך אמר רב מרי לבעול יש פנאי לנסך אין פנאי רבי יצחק בר אלעזר משמיה דחזקיה אמר כאן [16]בברכום של אותה מלכות כאן בברכום של מלכות אחרת של אותה מלכות נמי אי אפשר [6] דלא ערק חד מינייהו אמר רב יהודה אמר שמואל כשמשמרות רואות זו את זו אי אפשר דלא ניימא פורתא

מסורת הש"ס

א) [עיין כן סה: וש"נ], ב) עדיות פ"ס מ"ב, ג) ע"ז עא., ד) [בפרק לוקח כרקוס כקר"ף], ה) ע"ז ע: שבת מא. נדה יג., ו) טהרות פ"ה מ"ה סמחים י., ז) [עיין מו:], ח) [למיתנא סיפא כרש"ל כל"ל. מהרש"א], ט) [וע"ע חוס' סמחים י. ד"ה הלן].

גליון הש"ם

ש"י ריה בלשת וכו' שבחששין. כי הפסוק ויחפש בלשת מ"ד המרגלים ונלא:

הגהות הב"ח

(א) גמ' כגון הני נשי דגנבי: (ב) שם דלא (ערק) חזי"מ. וע"ב ס"מ עקר וכן משמע מפרש"י:

מוסף רש"י

כל כהנות שנמצאו בתוכה פסולות. לבעליהן. דאמרה אף כהן אסורה אף כאוהם, אבל אשת ישראל לא (ע"ז עא.). בלשת. חיילות גיים הבא לעיר, על שם שמחפשים וטולשים את העיר קרי לה בולשת (שבת מא.) על שם שמחפשים ומוחרים קרי לה בולשת כמרגלים ויחפש וכלם (ע"ז ע:) שמחפשת חיל שמחפשין וכחזין (נדה יג.). בשעת שלום. כגון שהוא של אותה מלכות (שבת מא.). לנסך אין פנאי. דיקר המיסוך לא תקיף להו ועדיפין כמלחמה (ע"ז עא.). אחד טמא. קבר מוטל בו לתחנו ומבלא את כולו ואין מוכר בו שלא יאהיל (פסחים י.). ועשה טהרות. נגע בטהרות אחר כך (שם). ובא חבירו והלך בשני. יודעין הן שבאמל שהלך זה לא הלך זה. דהשתא ודאי אחד מהן טמא (שם). אם נשאל זה בפני עצמו. אם נשאלו כל אחד לחכם ספקו בפני עצמו, טהור, ואם נאו בבת אחת. הואיל ובטולה אחת יש לנו לומר טמאין או טהורין, אי אפשר לומר להן טהורים אחם. שהרי באחד ודאי טמא (שם).

עין משפט נר מצוה

קכב א ב מיי' פ"ח מהל' מאסורי ביאה הלכה ל טוש"ע אה"ע סימן ד סעיף יא הסג"ה:
קכג ג מיי' פ"ח מהל' א"ב הלכה כו טור ש"ע שם סעיף י:
קכד ד מיי' שם הל' יט טוש"ע שם סעיף ח:
קכה ה מיי' פ"ב מהל' מאכלות אסורות הלכה כד סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד סי' קכט סעיף יב:
קכו ו ז ח ט מיי' פ"ח מהל' מאסורי ביאה הלכה מ כח כט טוש"ע אה"ע סי' ז סעיף י:
קכז י כ מיי' פ"ט מהל' אסורי ביאה הלכה כ:

תוספות רי"ד

ומפקרי לה. ה"ד ע"י נפשות א"ר כגון נשי דגנבי אמר חזקיה והוא שנגמר דינם להריגה פי' שבעליהן נחלו ודרך המלכות להפקיר טפס ונשיהם ור"י אמר אעפ"י שלא נגמר דינן להריגה. והל' בחזקיה דהוא רביה דר' יוחנן: עיר שכבשוה כרכום. פי' חיל הצרים עליה. מצור תרגומו כרכום כל כהנות שבתוכה פסולות לבעליהן פי' דבחזקת שנבעלו קימו ואנוסה אסורה לכהן ואם יש להן עדים שלא נבעלו אפילו עבד אפילו שפחה הרי אלו נאמנים ואין אדם נאמן ע"י עצמו לא האשה להעיד על עצמה ולא הבעל להעיד על אשתו ורמינהו בולשת שנכנסה לעיר. פי' חיל ונקרא כן ע"ש שמחפשים את כל המטמוניות תרגום רחפש ובלש בזמן שלום חביות פתוחות אסורות וסתומות מותרות בשעת מלחמה אלו ואלו מותרות לפי שאין פנאי לנסך. אמר ר"מ לנסך אין פנאי לבעול יש פנאי דעיקרא דעבירה תקיף מיין נסך ר"י בן אלעזר משמיה דחזקי' אמר כאן בברכום של אותה מלכות אינן יראים ויש להם פנאי לבעול ולנסך. אבל של מלכות אחרת יראים [שמא] יבוא חיל מאיזה מלכות לעזור להן ומהרים לשלול ולהבריח ואין להן פנאי לא לבעול ולא לנסך. א"ר אידי א"א אר"י ב"א אם יש שם מחבואה א' [מצלת] על כל הכהנות ומותרות כלן: בעי ר"י אם אינה מחזקת אלא א' מהן מהו. מי אמרינן כל חדא וחדא היינו האי א"ד לא אמרינן ולא

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com